

NASZA

EURO

PROW INCJA

ISSN 2083-4063

2/2023

BIULETYN KRAJOWEJ SIECI OBSZARÓW WIEJSKICH WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Fot. Arkadiusz Macios

„Modraszek Ikar”, zdjęcie wykonane w Złotowie

UNIA EUROPEJSKA

Krajowa Sieć
Obszarów Wiejskich

SAMORZĄD
WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2014-2020

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.

Instytucja Zarządzająca PROW 2014–2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Publikacja opracowana przez Departament Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu. Operacja współfinansowana jest ze środków Unii Europejskiej w ramach Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020.

SPIS TREŚCI

Słowo wstępne	3
Znaczące fundusze na drogi lokalne	4-7
Nowe życie wiatraka „Wicynta”	8
Miejsce pracy twórczej rzemieślników	9
Jakie korzyści przynosi współpraca wielkopolskich LGD?	10-11
Szparagowe gotowanie z Karolem Okrasą	12-13
Kącik kulinarny	14
Kącik fotograficzny	15

Krzysztof Grabowski
Wicemarszałek Województwa Wielkopolskiego

Szanowni Państwo,

Samorząd Województwa Wielkopolskiego rozstrzygnął trzeci nabór wniosków na dofinansowanie operacji typu „Budowa lub modernizacja dróg lokalnych” w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Na ten cel przekazujemy beneficjentom ponad 120 milionów złotych. To bardzo potrzebne i oczekiwane inwestycje, które wpływają na komfort życia mieszkańców wielkopolskich wsi. Poprosiliśmy o wypowiedź na ten temat przedstawicielei samorządów lokalnych, którzy z powodzeniem zawnieioskowali o fundusze unijne z PROW.

Realizowany od 2015 roku program to szereg znakomitych inicjatyw oddolnych, które zasługują na pokazanie i utrwalenie na kartach biuletynu „Nasza euroPROWincja”. Zachęcam do zapoznania się z przykładami dobrych praktyk realizacji Programu w naszym regionie.

W ostatnim czasie miałem również przyjemność podpisać umowy z lokalnymi grupami działania na realizację projektów współpracy, o czym możecie Państwo dowiedzieć się czytając to wydanie biuletynu.

Pod koniec czerwca 2023 roku, na Stadionie Klonowym w Mochach rozstrzygnęliśmy etap wojewódzki konkursu „Nasze Kulinarne Dziedzictwo – Smaki Regionów”. Wybrane produkty i potrawy otrzymały nominację do „Perły”, szczególnego wyróżnienia, które przyznawane jest podczas targów Smaki Regionów, odbywających się na terenie poznańskich MTP. Zdradzamy Państwu przepis na dania nominowane do tej nagrody w roku 2023.

Serdecznie zachęcam do lektury.

Wydawca:

Samorząd Województwa Wielkopolskiego
Al. Niepodległości 34
61-714 Poznań

Tekst i opracowanie:

Jednostka Regionalna Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich
Departament Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich
Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego
al. Niepodległości 34, 61-714 Poznań
tel. 61 626 60 00
e-mail: ksow@umww.pl
www.wielkopolskie.ksow.pl, www.dprow.umww.pl

Opracowanie graficzne:

EGD Design
Andrzej Tokarski
www.grafikadlafirm.pl

Druk:

„SIL-VEG-DRUK” s.c.
J. Pawelak, D. Pełka, D. Śmich

Znaczące fundusze na drogi lokalne

Pod koniec kwietnia 2023 r. Zarząd Województwa Wielkopolskiego podjął uchwałę w sprawie aktualizacji listy informującej o kolejności przysługiwania pomocy dla operacji typu „Budowa lub modernizacja dróg lokalnych”. Środki na wsparcie inwestycji w kwocie ponad 120 milionów złotych pochodzą z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. W czerwcu 2023 r. wicemarszałek Krzysztof Grabowski oraz dyrektor Departamentu Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich Izabela Mroczek, podpisali umowy z beneficjentami Programu.

Źródło: Starostwo Powiatowe w Lesznie.

Powiat Leszczyński zrealizował dwie inwestycje drogowe dofinansowane z PROW 2014-2020. Na zdjęciu widok z lotu ptaka na drogę w Krzemieniewie.

-Dostępna pula środków umożliwia obecnie objęcie dofinansowaniem 53 zadań, które zrealizują samorzady gminne i powiatowe. Limit przypadający na jednego beneficjenta to 5 milionów złotych. Fundusze unijne są skutecznym narzędziem podnoszącym jakość infrastruktury na obszarach wiejskich – uważa Krzysztof Grabowski, Wicemarszałek Województwa Wielkopolskiego.

Dofinansowane projekty obejmują swoim zakresem prace związane z budową lub przebudową dróg gminnych, powiatowych lub wewnętrznych odcinków tych dróg. Inwestycje mogą być zrealizowane tylko w miejscowościach liczących do 5000 mieszkańców. W ramach trzeciego już naboru wnio-

sków dotyczącego wsparcia przedsięwzięć inwestycyjnych na drogach lokalnych, każdy wnioskodawca mógł złożyć jeden wniosek o przyznanie pomocy, w związku z czym dofinansowanie trafiło do 53 różnych beneficjentów PROW 2014-2020. Przypomnijmy, że w wyniku rozstrzygnięcia poprzednich naborów wniosków w Wielkopolsce zrealizowanych zostało 188 inwestycji tego typu o wartości blisko 210 milionów złotych. Dzięki funduszom unijnym w regionie powstało ponad 300 km nowych lub przebudowanych dróg lokalnych. Zaplanowane przez beneficjentów operacje muszą zostać zrealizowane do 30 czerwca 2025 roku. O wypowiedź na temat zrealizowanych i planowanych inwestycji poprosiliśmy samorządowców, którzy korzystają ze środków unijnych w ramach PROW 2014-2020.

Krzysztof Nosal
Starosta Kaliski

Powiat Kaliski stara się wykorzystywać możliwości, jakie daje samorządom Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, szczególnie w zakresie modernizacji i przebudowy dróg lokalnych. To inwestycje, mające na celu polepszenie warunków życia naszych mieszkańców, a przede wszystkim

poprawę komunikacji z kluczowymi w tych miejscowościach instytucjami takimi jak szkoła, biblioteka czy ośrodek kultury. Na terenie powiatu kaliskiego realizujemy aktualnie projekt polegający na przebudowie drogi powiatowej na odcinku Zbiersk – Zbiersk Kolonia, a na przestrzeni ostatnich kilku lat zakończyliśmy dwie tego typu inwestycje na odcinkach: Pośrednik - Iwanowice – Sobiesęki Drugie oraz Emilianów – Dębsko. Wykonywane prace obejmują nie tylko budowę czy przebudowę nawierzchni drogi, ale także wykonanie pasa ruchu dla rowerów, wyposażenie drogi w elementy poprawiające bezpieczeństwo czy bariery ochronne, przebudowę chodników a także wykonanie odwodnienia jezdni. Dzięki Programowi przebudowaliśmy już kilkanaście kilometrów dróg lokalnych, znacząco poprawiając warunki życia naszych mieszkańców.

Krzysztof Jaworski
Burmistrz Trzcianki

Z funduszy PROW 2014-2020 Trzcianka pozyskała dofinansowanie na realizację projektu obejmującego trzy inwestycje drogowe na terenie dwóch sołectw. Środki PROW zostaną wykorzystane na od lat oczekiwana modernizację dróg gruntowych o sumarycznej długości 1km. Po asfaltowej

nawierzchni mieszkańcy dotrą nie tylko do swoich posesji, lecz do budynków użyteczności publicznej - sal wiejskich, szkoły, remizy i kościoła.

Inwestycje w Straduniu i w Białej dobrano pod kątem potrzeb mieszkańców tych wsi oraz kryteriów naboru, w które dużej i przemysłowej gminie nie jest łatwo się wpisać. Dzięki 4,8 mln zł z PROW 2014-2020 podniesiemy bezpieczeństwo (poprzez budowę chodników), poprawimy dostępność do miejsc publicznych oraz wydarzeń społecznych oraz niewątpliwie wpłyniemy na komfort życia 1,5 tys. osób.

Przemysław Majchrzak
Wójt Gminy Wągrowiec

Perspektywa PROW 2014-2020 dla operacji „Budowy lub modernizacji dróg lokalnych” to bardzo ważny instrument wsparcia w poprawę jakości życia na wsi. Gmina Wągrowiec realizowała w przeszłości m.in projekty drogowe z dofinansowaniem PROW: „Przebudowa drogi gminnej Bartodzieje-Kopaszyn”, „Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Łaziska”, „Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Łęgowo na dz. nr 24” i „Przebudowa drogi w Rudniczu”. Zrealizowane zadania wpłynęły bardzo

pozytywnie na poprawę życia mieszkańców wsi, rozwój sieci dróg gminnych, zadowolenie mieszkańców, skrócenie czasu dojazdu do domostw oraz obiektów publicznych, słowem wpłynęły korzystnie na rozwój terenów wiejskich. Podobne cele pragniemy osiągnąć projektem „Przebudowa drogi gminnej Toniszewo – Grylewo” ze wsparciem PROW w 2024 r.

Hubert Gruszczyński
Burmistrz Gminy Miłosław

Z wielką satysfakcją przyjąłem informację, że gminie Miłosław udało się pozyskać dofinansowanie z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 w wysokości 2,65 miliona złotych na budowę drogi na odcinku Skotniki – Biechówko. W ramach in-

westycji powstanie też ścieżka pieszo-rowerowa. Kierowcy i rowerzyści będą zadowoleni. Mieszkańcy okolicznych miejscowości zyskają bardzo dobry dojazd do swoich domów i pól. Poprawiony zostanie komfort i bezpieczeństwo uczestników ruchu drogowego. Ścieżka pieszo-rowerowa przyczyni się zaś z pewnością do rozwoju i promowania turystyki rowerowej w regionie. Z nowej drogi ucieszą się również wszyscy odwiedzający Sanktuarium Matki Bożej Pocieszenia w Biechowie. Inwestycja ta nie byłaby możliwa do realizacji bez dofinansowania ze środków unijnych.

REALIZACJA PROW

Robert Kasperczak
Wójt Gminy Włoszakowice

Z niecierpliwością czekamy na podpisanie umowy na dofinansowanie zadania typu budowa lub modernizacja dróg lokalnych zaplanowanego do realizacji w roku 2023. Projekt pn. „Przebudowa ul. Jana Otto i ul. Podgórznej w m. Włoszakowice” otrzyma dofinansowanie ze środków Unii

Europejskiej w ramach PROW 2014-2020 w kwocie 2 632 345 złotych. Inwestycja przyczyni się do wsparcia oraz poprawy jakości i dostępności infrastruktury drogowej w gminie Włoszakowice. Wpłyne także na polepszenie warunków życia i rozwoju gospodarczego mieszkańców. Przyznane fundusze unijne są bardzo ważnym wsparciem dla naszej gminy, bez których trudno byłoby nam zgromadzić środki na realizację zaplanowanej inwestycji. Jestem przekonany, że wyremontowana droga będzie dobrze służyć społeczności lokalnej przez wiele kolejnych lat.

Włodzimierz Fraszczyk
Wójt Gminy Olszówka

W roku 2017 Gmina Olszówka zrealizowała inwestycję pn. „Przebudowa drogi gminnej Dębowiczki-Grabina-Krzewata na odcinku od 3+091 do 4+165” za kwotę 798 901,85 zł z dofinansowaniem PROW 2014-2020 w kwocie 508 341 zł. W obecnej edycji programu gmina znalazła się na li-

ście rankingowej z zadaniem pn. „Budowa drogi gminnej nr G496046P w Szczepanowie”, której długość wynosi 1,311 km. Główną zaletą udziału środków z programu jest stworzenie możliwości poprawy warunków bezpieczeństwa na drogach, na które samorządy lokalne nie posiadają wystarczających środków. Pozyskanie środków pozabudżetowych i możliwość realizacji inwestycji drogowych, pozwala na integrację małych miejscowości posiadających często drogi nieutwardzone, co ma szczególne znaczenie przy lokalnym transporcie zbiorowym i dojeździe dzieci do szkół.

Paweł Adam
Burmistrz Miasta i Gminy Buk

Jak ważny jest każdy kilometr wybudowanej lub zmodernizowanej drogi słyszymy od mieszkańców każdego dnia zgłaszających nieustannie w tym zakresie potrzeby. Fundusze pochodzące ze środków unijnych na drogi lokalne dają szansę na spełnienie wielu z tych oczekiwań.

W ostatnim naborze zainteresowanie gmin było ogromne. Tym bardziej cieszy fakt, że po raz pierwszy gmina Buk z powodzeniem pozyskała dofinansowanie z programu na „Budowę lub modernizację dróg lokalnych”.

Przyznane środki pozwolą na budowę drogi gminnej Wygoda – Otusz. Całkowity koszt zadania wyniesie 4.900.000 zł, w tym dofinansowanie ze środków PROW 2014-2020 w wysokości 2.799.540 zł. Inwestycja poprawi jakość dojazdu mieszkańców do pracy, szkół czy gminnych instytucji, zwiększy bezpieczeństwa ruchu drogowego, a także wpłynie na wzrost jakości życia mieszkańców naszej gminy. W końcu też połączone zostaną dwie wsie, co zdecydowanie usprawni komunikację w tej części gminy, a rolnicy uzyskają łatwiejszy dostęp do swoich pól.

Rafał Szelański
Wójt Gminy Mycielin

Gmina Mycielin pozyskała fundusze z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 w ramach działania „Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich” na „Przebudowę drogi powiatowej 4585P na odcinku Przyranie-Mycielin”

W ramach przedsięwzięcia zostanie przebudowana droga o długości 3,598 km. Obecnie droga posiada nawierzchnię asfaltową z wieloma nierównościami i ubytkami w warstwie ścieralnej. W zakresie inwestycji zostanie wykonana nowa nawierzchnia bitumiczna, zjazdy, chodniki oraz elementy bezpieczeństwa ruchu. Realizacja zadania przyczyni się do poprawy jakości życia mieszkańców, jak również bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego. Cieszymy się, że limit środków przypadających na jednego beneficjenta PROW 2014-2020, na realizację inwestycji drogowych został zwiększony do 5 milionów złotych, dzięki czemu mogliśmy uzyskać dofinansowanie w kwocie 4 484 933 zł.

Fot. Iwona Nowak.

Gmina Lwówek pozyskała środki z PROW 2014-2020 na przebudowę drogi gminnej w miejscowości Konin. Umowę w sprawie dofinansowania podpisali burmistrz Miasta i Gminy Lwówek oraz dyrektor Departamentu PROW UMWW Izabela Mroczek. W uroczystym podpisaniu umowy uczestniczyła również m.in. radna województwa Zofia Szalczyk.

Fot. Adrian Kapuściński

Dofinansowanie na blisko 5 milionów złotych otrzymała Gmina Komorniki. Wójt Jan Broda podpisał w tej sprawie umowę z wicemarszałkiem Krzysztofem Grabowskim. Przyznane środki umożliwią przebudowę ulicy Kolejowej w Plewiskach.

Nowe życie wiatraka „Wicynta”

Wiatrak koźlak zbudowano w Boszkowie w 1882 r. Do Bukówca Górnego został przewieziony i złożony powtórnie przez Tomasza Szulca w roku 1924 r. Wiatrak pracował do połowy lat sześćdziesiątych ubiegłego wieku. Produkowano w nim kaszę oraz śrutę, nie mielono tu natomiast zboża na mąkę. Jego ostatnim młynarzem - właścicielem był Wincenty Bura, zwany przez Bukówczan Wicyntym i właśnie takie imię nadano wiatrakowi podczas uroczystego otwarcia po gruntownym remoncie, przeprowadzonym w 2022 r. ze środków PROW 2014-2020.

Fot. Marek Chwistek

W wiatraku prowadzone są lekcje regionalne, z których mogą korzystać nie tylko mieszkańcy gminy Włoszakowice, ale również wszyscy odwiedzający go turyści.

Pod koniec XX w. wiatrak został wykupiony przez Gminę Włoszakowice, która przeprowadziła remont zabezpieczający - wykonano dach z papy i zabezpieczono ściany z desek. W 2013 r. wiatrak wydzierżawiło Stowarzyszenie Bukówczan MANU i rozpoczęło jego rewitalizację. Pierwszy etap obejmował remont wiatraka na zewnątrz: przywrócono śmigła, altankę, dyszel do obracania wiatrakiem, dach i ścianę wiatową pokryto gontem. Wiatrak został wzmocniony i odmalowany. Następnie, w 2022 r. dzięki współfinansowaniu ze środków Unii Europejskiej, w ramach działania „Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 wyremontowano środek wiatraka.

W ramach przeprowadzonego remontu wymieniono spróchniałe stropy na wszystkich poziomach (belki i podłogi) oraz założono schody. Odmalowano również elewację frontową i przeprowadzono konserwację elementów stalowych. We wnętrzu przygotowano interaktywne wystawy narzędzi rolniczych i rzemieślniczych. Zwiedzający mogą zobaczyć warsztaty stolarski czy szewski, narzędzia kołodziejskie, cieślarskie i wytwory tych rzemieślników. Na dużym monitorze

można zobaczyć w jaki sposób i do czego narzędzia te były używane. Podobnie ze starymi narzędziami rolniczymi, takimi jak haka, heber, dygocz, arfa czy gramasy, znajdujące się na ostatnim piętrze wiatraka. Łączna kwota dofinansowania ze środków PROW na lata 2014-2020 wyniosła blisko 140 tys. zł.

Kolejne piętra wiatraka kryją także zagadki do rozwiązania, w przyziemiu zobaczyć można nie tylko kompletny mechanizm wiatraka, ale też podjąć różne aktywności: zważyć się na wadze dziesiętnej, ciąć drewno piłą twoja-moja oraz wbić gwoździe. Przy wiatraku powstała też wiata rekreacyjna.

Wiatrak stał się częścią ścieżki regionalnej prowadzonej przez Stowarzyszenie Bukówczan MANU. W jej skład wchodzi Izba Regionalna (domek z 1872 r.), pracownia rzeźbiarza ludowego oraz zajęcia w Gminnym Centrum Folkloru. W wiatraku często goszczą grupy szkolne, zwiedzając go i bawiąc się w jego otoczeniu. Przyjeżdżają też turyści indywidualni i grupy zorganizowane. Infrastruktura turystyczna będzie przy wiatraku stopniowo rozbudowywana w miarę pozyskiwania środków finansowych przez Stowarzyszenie.

Fot. Stowarzyszenie Bukówczan MANU.

Wiatrak – koźlak w Bukówcu Górnym został odrestaurowany dzięki dofinansowaniu ze środków PROW 2014-2020.

Miejsce pracy twórczej rzemieślników

Piano Studio Piotr Kostera to firma zlokalizowana w Latowicach na terenie gminy Sieroszewice, która rozwinęła swoją działalność dzięki funduszom z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Tutejsi rzemieślnicy zajmują się remontowaniem fortepianów dla szkół muzycznych, ośrodków kultury, jak również osób prywatnych w Polsce i klientów zagranicznych z całej Europy.

Operacja pod nazwą „Rozwój firmy Piano Studio Piotr Kostera o zakład renowacji fortepianów w celu utworzenia innowacyjnej bazy dla działalności rzemieślniczej”, której wartość dofinansowania z środków PROW 2014-2020 wyniosła 300 tysięcy złotych, została zrealizowana w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” w ramach działania „Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER” w zakresie rozwijania działalności gospodarczej.

Dzięki dofinansowaniu możliwe było wybudowanie nowego obiektu spełniającego restrykcyjne normy. Po rozbudowie i zakończeniu inwestycji w 2021 r. zwiększono zatrudnienie do 14 osób oraz rozszerzono grono kontrahentów. Firma rozpoczęła współpracę z klientami z całej Europy. Nowocześnie wyposażony obiekt pozwala w pełni kontrolować warunki otoczenia i utrzymywać odpowiednią wilgotność i temperaturę podczas trwania remontu, co jest gwarancją jakości wykonywanych usług.

Cechą, wyróżniającą dofinansowane przedsiębiorstwo jest szczególne podejście do pracy polegające na indywidualnym potraktowaniu każdego instrumentu. Wszystkie remonty począwszy od demontażu instrumentu, poprzez przygotowanie stolarskie, renowację części akustycznej, korektę mechanizmu, łącznie z lakierowaniem obudowy, przeprowadzane są na miejscu w warsztacie. Praca nad mechanizmem to najbardziej newralgiczny punkt remontu instrumentu, gdyż dobrze wyregulowany i sprawnie działający mechanizm gwarantuje satysfakcjonującą lekkość gry, a dobrze zintonowane młotki czyste i klarowne brzmienie. Ponadto, pracownicy firmy to doświadczeni rzemieślnicy i wykwalifikowani technicy budowy fortepianów, którzy aby utrzymać wysoką jakość remontowanych instrumentów, przykładają dużą wagę do wykonywanej pracy. Renowacje instrumentów nie są przeprowadzane szablonowo oraz masowo. W przypadku instrumentów historycznych pracownicy firmy sięgają do warsztatu sprzed dwustu lat, który bazował na wykorzystaniu m.in. naturalnych żywic. W związku z tym konieczne jest bardzo precyzyjne prowadzenie procesu renowacji, aby sprostać oczekiwaniom klientów.

Fot. Piano Studio

Dofinansowanie ze środków PROW na lata 2014-2020 pozwoliło stworzyć nowoczesny obiekt w którym odbywa się renowacja fortepianów.

Jakie korzyści przynosi współpraca wielkopolskich LGD?

Prezentujemy ciekawe projekty współpracy dofinansowane z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Trzy kolejne umowy w sprawie przyznania pomocy finansowej ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich zostały podpisane w kwietniu 2023 r.

Fot. A. Kapuściński.

Cztery wielkopolskie LGD zrealizują projekt współpracy pn. „Spektakl Międzypokoleniowych Atrakcji Kulinarnych”. Przedstawiciele partnerskich stowarzyszeń podpisali umowę z wicemarszałkiem Krzysztofem Grabowskim. Przy podpisaniu umowy obecni byli również poseł Krzysztof Paszyk, wiceprzewodniczący sejmiku województwa Jarosław Maciejewski oraz dyrektor departamentu PROW UMWW Izabela Mroczek.

Lokalne Grupy Działania w ramach wdrażania strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność realizują zadania związane z aktywizacją mieszkańców, jak również pozyskują środki na współpracę z innymi LGD. W ramach tzw. projektów współpracy wspólnymi siłami podejmują ważną dla swoich lokalnych społeczności tematykę. Fundusze na ten cel pochodzą z wydłużonego o dwa lata Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

- Współpraca LGD przynosi korzyści dla mieszkańców województwa wielkopolskiego, którzy angażowani są w ciekawe przedsięwzięcia odpowiadające lokalnym potrzebom. W kwietniu 2023 r. miałem przyjemność podpisać trzy umowy na realizację projektów współpracy – mówi wicemarszałek województwa Krzysztof Grabowski.

Cztery lokalne grupy działania zaangażowały się we wspólny projekt pn. „Spektakl Międzypokoleniowych Atrakcji Kulinarnych”. Mowa tutaj o Stowarzyszeniu „Solidarni w Partnerstwie”, Stowarzyszeniu „Wielkopolska Wschodnia”, Stowarzyszeniu Lokalna Grupa Działania Kraina Trzech Rzek oraz Czarnkowsko-Trzcianeckiej LGD. Celem przedsięwzięcia jest rozwój

obszarów objętych lokalnymi strategiami rozwoju, zwiększenie atrakcyjności oraz kultywowanie i promocja dziedzictwa kulinarnego poprzez organizację wydarzeń o charakterze kulinarnym. Autorzy projektu stawiają także na wzmocnienie sektora społecznego, szczególnie kół gospodyń wiejskich, za sprawą zwiększenia ich wiedzy w zakresie kultywowania i promowania lokalnego dziedzictwa kulinarnego. Dzięki realizacji projektu współpracy, nastąpi integracja partnerów poprzez wspólne uczestnictwo w wydarzeniach i wyjazdach studyjnych. Organizowane przedsięwzięcia obejmują wyjazdy studyjne (w tym trzydniowy wyjazd dla 40 osób do Hiszpanii oraz trzydniowy wyjazd dla 30 członkiń KGW do Ziemi Sandomierskiej), warsztaty i konkursy kulinarne, wydarzenia promocyjne oraz wydanie publikacji. Łączna wartość przyznanego dofinansowania na realizację tego projektu wynosi 588 728 zł. Przewiduje się, że zadania zostaną zrealizowane do końca 2023 roku.

Poprawa przestrzeni publicznej i jakości infrastruktury rekreacyjnej to cel, który przyświeca Stowarzyszeniu „Unia Nadwarciańska” i Stowarzyszeniu Wrota Wielkopolski, realizującym wspólnie projekt pn. „Lokalne Strefy Aktywności Społecznej”.

Fot: Urząd Miejski w Krotoszynie.

Wspólna inicjatywa trzech wielkopolskich LGD pn. „Alarm Pszczół w Interesie Społecznym” została dofinansowana na kwotę 230 256 zł.

W ramach przedsięwzięcia powstanie 15 kreatywnych placów zabaw. Będą to interaktywne (naukowe) place zabaw, które umożliwią uczenie się poprzez zabawę, przeprowadzenie przez dzieci doświadczeń oraz angażowanie dorosłych w wytłumaczenie dzieciom zjawisk, z którymi spotykają się na co dzień. Powstanie obiektów przyczyni się do stymulacji zmysłów, rozwoju kreatywności, logicznego myślenia i wielu innych umiejętności. Nowe place zabaw powstaną w powiatach słupeckim i kępińskim, ponieważ na tym obszarze funkcjonują współpracujące ze sobą LGD. Infrastruktura zostanie pobudowana w miejscowościach Łąd w gminie Łądek, Stara Olszyna w gminie Ostrowite, Powidzu, Zagórowie, Strzałkowie, Słupcy, Poniatówku w gminie Słupca, Donaborowie i Grębaninie w gminie Baranów, Bralinie, Opatowie w gminie Łęka Opatowska, Kępnie, miejscowości Koza Wielka w gminie Perzów, Drożki w gminie Rychtal oraz Smardze w gminie Trzcianica. Partnerzy projektu pozyskali na ten cel środki w łącznej kwocie 978 590 zł.

pięciodniowego wyjazdu studyjnego do Hiszpanii, w którym wielkopolscy pszczelarze i przedstawiciele lokalnych grup działania wymienią się doświadczeniami z pszczelarzami prowadzącymi działalność na Półwyspie Iberyjskim. W ramach projektu nagrany zostanie również film promujący pszczelarstwo na terenie działania partnerów projektu, ogłoszony został też konkurs fotograficzny pn. „Pszczoly i pszczelarstwo w naszym regionie”. Ciekawym elementem operacji będą zaplanowane na maj i czerwiec 2023 roku warsztaty pszczelarskie dla dzieci w wieku wczesnoszkolnym. Szkoły uczestniczące w projekcie otrzymają tablice informujące o budowie anatomicznej oraz cyklu życia pszczoły, a także pszczelarskich ciekawostkach. Dla dorosłych z kolei zaplanowano warsztaty kosmetyczne.

„Alarm Pszczół w Interesie Społecznym” to z kolei tytuł projektu współpracy dofinansowanego na kwotę 230 256 zł, który zrealizuje Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Okno Południowej Wielkopolski”, Stowarzyszenie Wrota Wielkopolski oraz Lokalna Grupa Działania „Trakt Piastów”. Jego istotą jest wzmacnianie kapitału społecznego poprzez promocję pszczół i pszczelarstwa, informowanie o znaczeniu pszczół w przyrodzie i ich znaczeniu dla życia człowieka. Autorzy projektu chcą, aby mieszkańcy obszaru partnerskich LGD podnieśli swoją wiedzę na temat ochrony środowiska i zmian klimatycznych. Zadanie będzie polegało na szerokiej edukacji dzieci, młodzieży i dorosłych. Przedsięwzięcie zakłada organizację

Fot. A. Kapuściński.

Dzięki realizacji projektu współpracy stowarzyszeń „Unia Nadwarciańska” oraz Wrota Wielkopolski w powiatach słupeckim i kępińskim powstanie nowoczesna infrastruktura publiczna.

Szparagowe gotowanie z Karolem Okrasą

24 czerwca 2023 r. Mochy w gminie Przemęt stały się na jeden dzień kulinarną stolicą Wielkopolski. Licznie zgromadzeni uczestnicy odbywającego się tam Święta Szparaga mogli skosztować pysznych dań przygotowanych na bazie tego zdrowego warzywa, ale nie tylko. Imprezie towarzyszyło bowiem rozstrzygnięcie etapu wojewódzkiego konkursu Nasze Kulinarne Dziedzictwo – Smaki Regionów.

Fot. A. Kapuściński.

Święto Szparaga w Mochach było okazją do spróbowania wielu potraw z tego warzywa przygotowanych przez koła gospodyń wiejskich.

- Cieszę się, że tegoroczna, XXII już edycja konkursu, organizowanego przez Samorząd Województwa Wielkopolskiego we współpracy z Polską Izbą Produktu Regionalnego i Lokalnego odbywa się właśnie w gminie Przemęt, która słynie z produkcji szparagów. Wielkopolska może pochwalić się bardzo bogatym dziedzictwem kulinarnym, o czym świadczy chociażby liczba produktów zgłoszonych do konkursu – powiedział Krzysztof Grabowski, wicemarszałek województwa wielkopolskiego.

Gościem specjalnym szparagowego święta był znany kucharz Karol Okrasa, który przeprowadził warsztaty przygotowania potraw ze szparaga. Wręczył również nagrody dla kół gospodyń wiejskich z terenu gminy Przemęt, które rywalizowały w konkursie na najlepszy deser szparagowy. Zwycięskim daniem okazały się lody autorstwa KGW w Buczu. Nagrody w tym konkursie, jak również warsztaty, sfinansowane zo-

stały ze środków Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 w ramach konkursu nr 7/2023 dla partnerów KSOW.

- Od lat konsekwentnie promujemy szparagi jako lokalne dobro, z którego jesteśmy dumni – przyznaje gospodarz imprezy, wójt gminy Przemęt - Janusz Frąckowiak.

Uczestnicy przemęckiego Święta Szparaga mogli zapoznać się z bogatą ofertą produktów i potraw zgłoszonych do konkursu Nasze Kulinarne Dziedzictwo – Smaki Regionów. Wśród nich nie brakowało serów, pieczywa, miódów, nalewek, wędlin, wyrobów cukierniczych, jak również potraw, które zostały przygotowane na miejscu. Do tegorocznej edycji konkursu zgłoszono 43 produkty oraz 5 ekip przyrządzających potrawy, a prezentowały je Koła Gospodyń Wiejskich, lokalne manufaktury oraz firmy przetwórcze, opierające produkcję na trady-

Fot. A. Kapuściński.

Laureaci konkursu „Nasze Kulinarne Dziedzictwo – Smaki Regionów” w kategorii potrawy. Nagrody wręczyli wicemarszałek Krzysztof Grabowski, wiceprzewodniczący sejmiku Jarosław Maciejewski, Prezes Zarządu Polskiej Izby Produktu Regionalnego i Lokalnego Izabella Byszewska, wójt gminy Przemęt Janusz Frąckowiak oraz Zastępca Dyrektora Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Wsi Paweł Zbierajewski.

cyjnych metodach. Komisja Konkursowa oceniająca produkty, której przewodniczyła Prezes Zarządu Polskiej Izby Produktu Regionalnego i Lokalnego - Izabella Byszewska, przyznała: 11 nagród głównych, 8 wyróżnień oraz 7 rekomendacji do nominacji do przyznania nagrody Perły 2023. Z kolei Komisja Konkursowa oceniająca potrawy pod przewodnictwem Pełnomocnika Zarządu Polskiej Izby Produktu Regionalnego i Lokalnego – Grażyny Kurpińskiej, za najlepszą potrawę uznała Wielkopolski gzik z podpłomykiem, wędzonym pstrągiem, olejem lnianym i ziołami oraz kwiatami z ogrodu w Olandii oraz

Pierogi z szarpaną koźliną autorstwa szefa kuchni restauracji Olandia Pawła Ludka. Do nagrody Perła 2023 nominowane zostało natomiast danie przygotowanego przez KGW „Grupę dla Rybna Wielkiego” - Pyrczanka z wędzonką oraz Pierogi z farszem buraczanym.

Ostateczne rozstrzygnięcie etapu krajowego konkursu i wręczenie Perł będzie miało miejsce 30 września 2023 r. podczas finału odbywającego się w ramach targów Smaki Regionów w Poznaniu.

Fot. A. Kapuściński.

Tegoroczne Święto Szparaga upłynęło pod znakiem doskonałej aury i cieszyło się dużym zainteresowaniem.

Pyrczanka z wędzonką i pierogi z farszem buraczanym

Zapraszamy Państwa do zapoznania się z przepisem na danie, które otrzymało nominację do przyznania nagrody Perły 2023. Autorem tego pysznego dania jest KGW „Grupa dla Rybna Wielkiego”.

PYRCZANKA Z WĘDZONKĄ

SKŁADNIKI NA ZUPĘ (GARNEK 5 L):

- Ziemniaki – 1,5 kg
- Marchew – 2 sztuki
- Seler – ½ dużej główki
- Por – ½ białej części
- Pietruszka – 1 sztuka
- Wędzone kości – 1 kg
- Surowe kości – 1 kg
- Przyprawy do smaku

PIEROGI Z FARSZEM BURACZANYM

SKŁADNIKI NA FARSZ:

- Ziemniaki - ½ kg ugotowanych ziemniaków
- Ser biały – ½ kg
- Chrzan – 2 łyżki
- Buraki – 3 sztuki
- Orzechy włoskie – 3 łyżki posiekanych orzechów
- Pietruszka zielona – 1 pęczek
- Boczek wędzony do okraszenia pierogów
- Sól, pieprz

CIASTO NA PIEROGI:

- Mąka – ½ kg
- Woda – 1 szklanka
- Sól

PRZYGOTOWANIE:

Do mąki wlewamy ciepłą, przegotowaną wodę i szczyptę soli. Wyrabiamy ciasto, wałkujemy. Tak przygotowane ciasto wypełniamy przygotowanym wcześniej farszem.

PRZYGOTOWANIE:

Przygotowujemy wywar mięsny z warzywami, następnie dodajemy ziemniaki. Gotujemy do miękkości. Wyjmujemy kości, obieramy mięso, resztę zupy gnociemy tłuczkiem i blendujemy. Dodajemy majeranek, czosnek, pieprz ziarnisty oraz mięso.

PRZYGOTOWANIE:

Ziemniaki gotujemy, tłuczemy. Dodajemy podsmażoną cebulkę i twaróg. Następnie wyrabiamy masę i studzimy. Ugotowane buraczki trzemy na drobnych oczkach, dodajemy do masy, dosypujemy orzechy, dokładamy chrzan. Doprawiamy pieprzem i solą.

Fot. Polska Izba Produktu Regionalnego i Lokalnego.

Pyrczanka z wędzonką oraz pierogi z farszem buraczanym przygotowane przez KGW „Grupa dla Rybna Wielkiego” podczas Finału ogólnopolskiego konkursu „Nasze Kulinarne Dziedzictwo-Smaki Regionów” 2023.

KĄCIK FOTOGRAFICZNY

„Ścieżka przy zachodzie słońca...”, autorka: Krzysztofa Wawrzyniak,
zdjęcie wykonane w miejscowości Sowy w gminie Pakosław (powiat rawicki)

„Żuraw zwyczajny, żuraw, żuraw popielaty, żuraw szary Grus grus”,
autor: Paweł Władysław Piócienniczak, zdjęcie wykonane w miejscowości Baszków w gminie Zduny (powiat krotoszyński)

Jednostka Regionalna Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich
Departament Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich
Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego

al. Niepodległości 34, 61-714 Poznań
tel. 61 626 60 00, e-mail: ksow@umww.pl
www.wielkopolskie.ksow.pl, www.dprow.umww.pl

———— PUBLIKACJA BEZPŁATNA ————

SAMORZĄD
WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.

Institucja Zarządzająca PROW 2014–2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Publikacja opracowana przez Departament Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu. Operacja współfinansowana jest ze środków Unii Europejskiej w ramach Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020.